

Per mail verstuurd: postbusoctas@minszw.nl

OCTAS

T.a.v. Mw. R. Vermeij, voorzitter

Plaats en datum

Utrecht, 9 november 2023

Ons kenmerk

NVVG/2023-033u

Onderwerp: Reactie Nederlandse Vereniging voor Verzekeringsgeneeskunde naar aanleiding van het rapport 'beoordeling van het arbeidsongeschiktheidsstelsel'

De Nederlandse Vereniging voor Verzekeringsgeneeskunde (NVVG) is blij met de komst van het tussenrapport van de onafhankelijke commissie toekomst arbeidsongeschiktheidsstelsel (OCTAS). Er is een duidelijke probleemanalyse gemaakt van het huidige arbeidsongeschiktheidsstelsel. Het rapport biedt een helder overzicht van knelpunten die herkenbaar zijn voor verzekeringsartsen in de dagelijkse praktijk. In deze reactie lichten we de voor ons belangrijkste knelpunten uit. Daarnaast zien we ruimte voor enkele verrijkende opmerkingen.

Stapelning van knelpunten bij de meest kwetsbaren: De meest kwetsbare personen (mensen met een beperkt doen-vermogen) ondervinden veel problemen omdat ze afhankelijk zijn van meerdere instanties met complexe regelingen. Verder komt aan bod dat het effect van (meer)werken zelfs een inkomensachteruitgang kan betekenen door het wegvallen van toeslagen. Dit belemmert rehabilitatie en is zeer onwenselijk. De uitkomst van verrekening met toeslagen maar ook met andere uitkeringen bij samenloop van regelingen zou voorspelbaarder moeten zijn. Als NVVG herkennen we deze analyse en zien we dit als kernknelpunt.

Bij gelijke ernst van de ziekte kan de mate van arbeidsongeschiktheid sterk verschillen: Omdat het verzekerde loon nu een belangrijk rol speelt bij het bepalen van het arbeidsongeschiktheidspercentage zien we ongelijke uitkomsten van de claimbeoordeling. Mensen met een hoog uurloon hebben een bovengemiddelde kans op een (hoger percentage) uitkering ten opzichte van mensen met een laag uurloon. Als NVVG herkennen wij deze analyse en zien wij ruimte voor verbetering voor een toekomstig stelsel. Hierbij zien wij nog twee groepen ten aanzien van dit punt die nog niet in het rapport staan beschreven. Ten eerste personen met een uurloon boven het maximum uurloon hebben een hoog risico op een bovengemiddelde inkomensval, waarvoor extra verzekering nodig is. Ten tweede personen die vanwege hun lage opleidingsniveau door de huidige CBBS-systematiek snel volledig arbeidsongeschikt worden geacht. Om bovenstaande te voorkomen adviseert de NVVG de hoogte van het loon los te trekken van het recht op een uitkering en denken graag mee hoe dit vorm gegeven kan worden.

Functieuiding erg theoretisch: We onderschrijven dat de arbeidsongeschiktheidsbeoordeling theoretisch is en vaak als onrealistisch wordt ervaren door cliënten omdat het Claim Beoordelings- en Borgings Systeem (CBBS) los staat van de behoeften op de arbeidsmarkt. Dit systeem in combinatie met de rechtspraak die hoge eisen stelt aan de onderbouwing van de sociaal medische beoordelingen is tijdrovend en creëert een theoretische werkelijkheid die vaak los is gezongen van de praktijk. Als NVVG herkennen wij deze analyse. De precisie die gevaagd wordt in de uitwerking van de functionele mogelijkhedenlijst gaat zijn doel van de menselijke maat voorbij. Een grovere indeling van het arbeidsongeschiktheidstelsel met een globalere beschrijving van de belastbaarheid, die recht doet aan de mogelijkheden van de cliënt, zou wenselijk zijn.

Glazen bol nodig voor uitspraak over duurzaamheid: Naast het weergeven van de belastbaarheid is een complex onderdeel van de beoordeling het vaststellen van de duurzaamheid van beperkingen en de onderbouwing daarvan. De verzekeringsarts onderbouwt deze uitspraak door kennis vanuit de wetenschap en de prognose van ziekte. Dit is een taak die is voorbehouden aan een verzekeringsarts die daarvoor is opgeleid. Dit is een tijdrovend onderdeel van de beoordeling waarbij het huidige kennisniveau vaak op groepsniveau bekend is en lastig is te vertalen naar de individuele cliënt. De behandelend arts heeft een goed beeld van de ziekte en de prognose van de ziekte. De verzekeringsarts heeft deze informatie in sommige gevallen nodig om de duurzaamheid van de beperkingen te kunnen vaststellen. Gegevensuitwisseling tussen de beide professionals kost tijd en wordt bemoeilijkt door privacyregels. Als NVVG zouden we graag meer discretionaire ruimte vanuit de wet, jurisprudentie en professionele standaarden krijgen om voldoende maatwerk te kunnen blijven leveren voor de individuele cliënt.

Toegenomen tijdsduur voor een beoordeling is oorzaak achterstanden: Niet alleen een lastige gegevensuitwisseling is debet aan toegenomen tijdsduur voor een beoordeling. Ook andere aspecten spelen een rol zoals facilitering van de professionals. Zoals het rapport ook aangeeft, lijkt dit een groter probleem dan de mogelijke tekorten aan verzekeringsartsen. Inmiddels neemt een WIA-beoordeling vijf uur in beslag. In hoofdstuk 7 staat beschreven dat een beoordeling van een Wajong aanvraag minder tijd zou kosten. Dit zou blijken uit het normtijdenonderzoek. De NVVG herkent dit beeld niet en ziet in de praktijk dat de beoordeling van het arbeidsvermogen in ieder geval net zoveel tijd vraagt, zo niet nog meer.

Afbeelding pagina 11: De afbeelding waar de verzekeringsarts op staat afgebeeld als draaischijf in een gokkast achten wij disrespectvol richting een professional die opgeleid wordt om zo consistent mogelijk te werken. Dit stigmatiserende beeld beïnvloedt de publieke opinie over verzekeringsartsen in negatieve zin. Hieruit blijkt beperkte waardering voor het specialisme verzekeringsgeneeskunde

waardoor instroom van nieuwe specialisten mogelijk beperkt wordt. Volgens de NVVG vergroot dit de mismatch.

Tot slot herkennen we ons als NVVG in de constatering in hoofdstuk 4 dat bezuinigingen en de bedrijfsmatige aansturing gedurende de afgelopen jaren heeft geleid tot de huidige problematiek. Het zal helpen als de uitvoerende professionals meer betrokken worden bij de doorontwikkeling van de sociale zekerheid in Nederland. Dit zal leiden tot meer draagvlak onder professionals maar vooral betere dienstverlening richting de cliënten. Zoals beschreven in deze brief denken wij als NVVG in het bijzonder graag mee over het beoordelingskader rondom recht op ondersteuning vanuit ziekte of gebrek, behandel- en re-integratie mogelijkheden alsmede duurzaamheidskaders.

Met vriendelijke groet,
Het bestuur van de NVVG